

Katuteatteria ja tilausnäytäntöjä

Taidefilosoforistin sovellettu iltapäivä

Teatteri Pesän hätkäyttävä uutuu

Teatteri Pesä on yhdessä muiden teattereiden kanssa jakanut uimahallin teatteritilan viime syksystä alkaen. Pesä on kuitenkin suuntautunut enemmän tilaustöiden tekijäksi. Takana on mm. vierailu Helsingissä Stockmannin näyteikkunassa.

Ensi kesänä ei Pesältä nähtäne viime kesän tapaan kesäteatteria, mutta heitä kiinnostaa sen sijaan katuteatterin esittäminen.

– Katuteatteri tavoittaa ne, jotka eivät muuten lähdä teatteria katsomaan, Carita Rindell uskoo.

Mistä katuteatteri sitten kerroisi? Rindell uumoilee, että keravalaiset voisivat hyvinkin kiinnostua esimerkiksi valtuustossa tapahtuvista asioista. Kovathan monet viime kesänä esitetyn Moukkumäen herra -teatterin kovinkin läheiseksi juuri paikalliskytkeäntöjen tuoman värin vuoksi.

Markkinointia

Pesä pyrkii näytelmissään pureutumaan aina jollain tavoin ajassa oleviin ilmiöihin, vaikka näytelmä luvataankin tehdä aiheesta kuin aiheesta.

Valmistusaika on hyvin suhteellinen, kärjistään sanottuna 1-100 päivää - tai yötä.

Lisäksi Pesä on aloittanut aggressiivisemmän markkinointipolitiikan. Myyntitaidoissa onkin Rindellin mukaan ollut hioimista, koska Pesä on aikaisemmin ollut pikemminkin anti-markkinoiva. Kyseeseen tulee esimerkiksi yrityksille suunnattu video.

Näytelmien työstämisen ohella pesäläiset halusivat sukeltaa myös teatterin tekemisen taakse. Aikaisemmin he ovat järjestäneetkin yleisöseminareja erilaisista teatterityötä koskevista aiheista. Tällä hetkellä on esimerkiksi pulpahtanut uudelleen pintaan Tanskassa syntynyt Alexander-tekniikka, joka perusajatuksena on kehön ja mielen tasapaino.

Pudonneet ihmiset

Jos Teatteri Pesän näytelmistä etsii yhteistä lankaa, voisi se hyvin olla kärryistä tavalla tai toisella pudonnut ihminen. "Halkaistu persikka" on parhaillaan työn alla oleva näytelmä, joka kertoo keski-ikäisen naisen elämän kriisistä.

Pesän näytelmien ohjauspuolella ja käsikirjoitusten tekijänä jatkaa Eeli Klemetti, joka vuosi sitten palasi Pesään. Klemetti toimi myös käsikirjoittajana näytelmässä tai performanssis-

sa, jonka pesäläiset esittivät Tuusulan Opistolla Taide ja kulttuurikritiikin ulottuvuudet -seminaarissa.

Esityksen nimi oli monimielisesti "Taidefilosoforistin sovellettu iltapäivä". Esitys sisältää runsaastikin kytkentöjä suomalaisen taiteen ja etenkin oopperan baletin suuntaan. Vaikeasti sanoiksi puettavan esityksen runkona oli joka tapauksessa erilaisia lankoja sisältävä käsikirjoitus, joka eteni asiantuntijayleisön ohjaksissa. Esityksen kuroi yhteen vanhasta Bulevardian teatterista taidefilosofian puolelle siirtynyt Kerstin von Bissen, joka esitteli rapakon takanakin menestyneen tanssijakuuluisuuden Jeren ja hänen demonstraatioapunaan toimineen daamin. Jere vastasi yleisön haastaviin kysymyksiin: mikä on tanssitaiteessa liike, voidaanko se eristää, selittää, mikä liikkeestä tekee taidetta. Tai laajemmin, mikä taiteesta tekee nimenomaan taidetta?

Jeren oma näkemys oli selkeä: taiteilija tekee liikkeitä, katsoja muodostaa selityksen.

– Minä teen koreografioita, en pidä selittämistä, taiteilija yksikantaan totesi ohjailleen tanssijadaamiaan kuin konetta. Liike tapahtuu hänen mu-

kaansa tilassa, se on puhdas katseltava ilman tarkoitusta. Onko tanssija läsnä, joku kysyi.

– Kyllä tanssijan on hyvä olla läsnä, Jere vastasi ilmeenään värähtämättä.

Tanssijakuuluisuuden hämäävänkin osuuden jälkeen yleisö istui hiiskumatta, hiljaa, myös huvittuneena, kun sisään ampaisi sellotaiteilija riisuuntuuneena kaikesta oleellisesta. Kirjaimellisesti vain marjaterttu verhonaan. Sanojen sijaan puhuivat eleet, ilmeiden sijaan ilmeettömyys. Oli vain soittaja, taiteilija, joka teki taiteestaan omakuvan, esitti paljaan itsensä, ripusti tarkoituseränsä ja itsensä kaikkien nähtäväksi. Taide oli hän ja hän oli taidetta.

– Filosofien vanha fotosentrien kaava murtui, Kerstin von Bissen haltioissaan huudahti.

– Nyt näen, kuinka kriitikko ja taiteilija yhtyvät.

Päätösosuden koittaessa katsoja tyytyväisenä huokasi. Vihdoinkin kunnan esittävää taidetta, Jeren ja hänen naisensa tanssiesitys. Mutta sitten levottomuus valtasi mielen. Oliko tanssijoiden liikkeiden takana muutakin, oliko eroottisuus tanssijoiden vai katsojan mielessä. Oliko kyseessä sittenkään pelkkiä liikkeitä?

